

Bidrag, stipendier och annat stöd för det internationella perspektivet i läroplanerna

En sammanställning för elever och lärare i grundskolan och gymnasieskolan samt för lärarstuderande.

Bidrag/Stipendier

• Arion	4
• Cedefop	5
• Comenius	6
• Comenius skolprojekt	7
• Individuell fortbildning för lärare	8
• Internationella Programkontorets skolstipendier	10
• NORDPLUS-junior	12
• Olof Palmes Minnesfond	13
• Sidas resestipendium för praktik vid internationella organisationer	14
• Språkfortbildning	16
• Svenska institutet	18
• Sällskapet för folkundervisningens befrämjande	19
• Utveckling av språkkompetens	20

Utbytesprogram

• CIU:s utbytesprogram	21
• Sweden World Youth	22
• Youth Partners in Development	24
• Lions utbytesprogram	25
• Folke Bernadottes Minnesfond	26
• Rotarys utbytesprogram	28
• Ungdomsutbyte Sverige-Zimbabwe	30
• Ungdomssamarbete inom Barents- och Östersjöregionen	31
• Ungdomsutbyte med Sida-bidrag	32

Övrigt

• Den Globala Resan	33
• Övrigt av intresse	34

Regionala kontaktpersoner för Den Globala Skolan 36

Sammanställningen är gjord av
Tor Backmann på uppdrag av Sidas
Informationsavdelning.
Arbetet avslutades i februari 2002.
Förslag till förbättring kan lämnas
till e-post: tor@backmann.net

Omslagsbild: Deltagare i Den Globala Resan till Indien
får instruktioner i skördarbetet.
Art.nr D 0902

Till elever och lärare i grundskolan och gymnasieskolan samt lärarstuderande

För att bedriva en undervisning som tar upp det *internationella perspektivet*, vilket läroplanerna föreskriver, krävs för det mesta inga särskilda ekonomiska resurser. Den utgör en normal del av den dagliga undervisningen.

Förr eller senare brukar man dock vilja genomföra ett speciellt projekt, göra en studieresa eller delta i ett utbytesprogram som kräver ett ekonomiskt tillskott. När skolan själv inte klarar detta brukar frågan om bidrag och stipendier dyka upp.

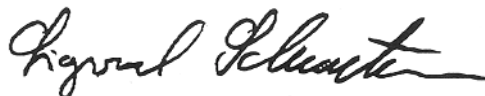
Den här sammanställningen är gjord för att underlätta för elever och lärare att hitta bidrag och stipendier för den internationaliserade undervisningen.

Sammanställningen gör inte anspråk på att vara komplett utan tar endast upp de vanligaste källorna till finansiering utanför skolans ordinarie budget.

Uppgifterna som lämnas var aktuella i början av februari 2002. Utgå inte från att villkor och ansökningstider är desamma kommande år. Gå alltid till respektive fonds webbplats för att hämta aktuell information.

Det är Sidas förhoppning att sökandet efter extra resurser för den internationaliserade undervisningen ska underlättas genom denna sammanställning.

Vänliga hälsningar

Sigvard Schwartzman
Sidas informationsavdelning
105 25 Stockholm

■ Arion

Syfte För att underlätta och utveckla det europeiska samarbetet inom utbildningsområdet finns olika former av informationsaktiviteter inom ramen för Sokratesprogrammet. Hit hör det delområde som kallas Arion. Arion är ett studiebesöksprogram för beslutsfattare och experter inom skolområdet.

Spridningseffekter Studiebesöken ska underlätta utbyten av idéer och erfarenheter på skolområdet mellan de olika medlemsländerna, i synnerhet vad gäller grundskoleutbildning samt allmän, teknisk och yrkesinriktad gymnasieutbildning. Experternas förmåga att bidra till utvecklingen av utbildningspolitiken i det egna landet bör på så vis kunna förbättras.

Vem kan söka?

- Personal inom grund- och gymnasieskola och komvux som har ledningsuppgifter eller arbetar med utvärdering. I undantagsfall kan även **lärare med ansvar för internationalisering**, som föreslagits av skolans rektor, samt studie- och yrkesvägledare komma ifråga.
- Personal inom lärarutbildningen.

Vad gör man under ett studiebesök?

Varje besöksgrupp brukar bestå av 10-15 deltagare från olika medlemsländer (1-2 från varje land) som under en vecka träffas och gör studiebesök på skolor, myndigheter osv. Där får deltagarna träffa kollegor från värdlandet som berättar om den egna verksamheten, ställa frågor, utbyta erfarenheter och diskutera intressanta projekt.

Studiebesöken inriktas på olika teman, t.ex. om skolsystem eller om integrering av handikappade i skolan. Varje studiebesök genomförs normalt på ett gemensamt språk, oftast engelska men även franska, tyska och andra språkförekommer.

Pengar För att klara utgifterna under veckan får deltagarna ett stipendium som bidrag till resa, hotell och uppehälle. Under 1999/2000 har Sverige fått ca 43 000 euro (ungefär 365 000 kronor) från Europeiska kommissionen för 45 Arionstipendier.

Information Internationella programkontoret
Anna-Berit Gudmundsson är programansvarig.
anna-berit.gudmundsson@programkontoret.se
Tfn: 08-453 72 14

Webbplats www.programkontoret.se

■ Cedefop

Cedefop är en förkortning på franska och betyder Europeiskt centrum för utveckling av yrkesutbildning.

Syfte

Målet är att överföra kunskap om yrkesutbildning, skapa kontakter och nätverk mellan specialister i olika länder och uppmuntra till europeiskt samarbete.

Genom att vara med i ett studiebesöksprogram kan du berika yrkesutbildningen inom olika områden.

Vem kan delta?

Du som har specialistkompetens på yrkesutbildningsområdet, t.ex. rektorer, skolpolitiker, personal inom förvaltning och högskola, företagare, lärare.

Representanter för arbetsmarknadens parter är en prioriterad grupp.

Vad gör man?

Du deltar i ett 3-5 dagar långt studiebesöksprogram i en grupp på högst tolv personer. Besöket genomförs på ett gemensamt språk och har ett planerat program inom ett ämne.

Exempel på ämnen kan vara: utbildning för små och medelstora företag; samverkan mellan skola och arbetsliv; yrkesutbildning för vuxna.

Pengar

Du får bidrag till resa och uppehälle.

Ansökan

Det finns två ansökningstillfällen per år för Cedefops studiebesöksprogram.

För stipendier till hösten 2002 är sista ansökningssdag 1 mars 2002.

Information

För mer information om Cedefop kontakta

Rolf Nordanskog,

E-post: rolf.nordanskog@programkontoret.se

Tfn: 08-453 72 18

Louise Sipilä

louise.sipila@programkontoret.se

Tfn: 08-453 72 64

Webbplats

www.programkontoret.se

eller gå in på Cedefops webbsidor:

www.cedefop.gr

www.trainingvillage.gr

■ Comenius

Syfte	<p>Målen för Comenius</p> <ul style="list-style-type: none"> • att höja kvaliteten på undervisningen • att stärka den europeiska dimensionen i undervisningen • att främja språkinläring
Vilka vänder sig Comenius till?	<p>En grundläggande tanke i Comenius är att lärande i ett multikulturellt sammanhang utgör själva grunden för det europeiska medborgarskapet. Andra viktiga aspekter är stöd till missgynnade grupper samt kamp mot misslyckanden i skolgången och utslagning.</p> <p>Comenius inriktar sig på utbildningens första stadier: från förskola till gymnasieskola. Projektsamarbete inom Comenius andra del vänder sig även till universitet och högskolor. Verksamheten vänder sig till alla aktörer inom utbildning: lärare, övrig pedagogisk personal och elever.</p> <p>Samtidigt vill man engagera instanser utanför skolan: organisationer (t.ex. föräldraföreningar), lokala myndigheter, företag, arbetsmarknadens parter osv.</p>
En ny etapp	<p>Av 340 000 skolor i Europa deltog 10 000 i Comenius första etapp mellan 1995 och 1999. Nu börjar en ny etapp av Comenius. Målsättningen är att avsevärt höja antalet deltagande skolor. Denna etapp pågår till och med 2006.</p>
Tre delar	<p>Comenius består av tre delar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Partnerskap mellan skolor (skolprojekt, språkprojekt samt projekt för skolutveckling) 2. Grundutbildning och fortbildning för lärare (projektsamarbete och individuella stipendier) 3. Nätverk <p>Nedan har vi gjort ytterligare en uppdelning för att du lättare ska hitta fram till just de delar du är intresserad av.</p>
Delområden	<ul style="list-style-type: none"> • Comenius - Skolprojekt (se sid 7) • Comenius - Språkprojekt • Comenius - Projekt för skolutveckling • Comenius - Projekt för multilateralt samarbete • Comenius: stipendier för lärare + språkassistenter • Comenius - värdskolor för språkassistenter • Comenius - Nätverk • In-Service Training Courses 2002
Information	<p>Internationella programkontoret Box 22007 104 22 Stockholm Tfn: 08 - 453 72 00 Fax: 08 - 453 72 01 Besöksadress: Kungsbrogatan 3A, 2 tr E-postadress: registrator@programkontoret.se</p>
Webbplats	<p>www.programkontoret.se</p>

■ **Comenius skolprojekt**

Syfte Målet är att elever och lärare ska få ett internationellt perspektiv i undervisningen.

För vem? Du som är elev eller lärare i förskolan, grundskolan eller gymnasiet kan vara med i ett europeiskt skolprojekt.

Vad gör man? När du deltar i skolprojektet samarbetar du och din skola med minst två andra skolor i två andra länder kring ett tema som intresserar er. Temat kan handla om allt från miljö till kokkonst. Det är bra om så många klasser på skolan som möjligt är med och gör något. Ett begränsat antal elever kan åka utomlands med sina lärare för att planera projektet.

Pengar Bidraget består av två delar, en fast del på 1 500 euro för partnerskolor och 2 000 euro för den koordinerande skolan. Den andra delen är ett bidrag för resor och uppehålle. Denna del varierar i storlek.

Ansökan Det är skolan som ansöker om bidrag och ansökan skickas till Programkontoret. Nästa ansökningsdatum för projekt är 1 mars.

Information Internationella Programkontoret
Skolenheten
E-post: skolenheten@programkontoret.se
Tfn: 08-453 72 00 (vx)

Webbplats www.programkontoret.se

■ Individuell fortbildning för lärare

Syfte Syftet med stipendierna är att tillgodose behov av kompetensutveckling som är angelägna för personalens yrkesutveckling men också för skolans utveckling. Stipendium kan erhållas för kompetensutveckling som organiseras på egen hand men också för deltagande i kurser och liknande. Fortbildningen kan genomföras i Sverige eller utomlands. Om stipendieansökan avser universitets- eller högskolekurs får den omfatta högst 5 högskolepoäng. Läroplanens värdegrund skall genomsyra arbetet i barnomsorg och skola. Insatser för kompetensutveckling, särskilt gällande demokrati, jämställdhet, internationalisering och kulturell mångfald skall skapa förutsättningar för ett arbete i barnomsorg och skola där de grundläggande värdena kan översättas i praktisk verksamhet, följas upp och utvärderas.

Målgrupp Stipendierna kan sökas av verksamma lärare inom det offentliga skolväsendet. Stipendierna är också möjliga att söka för personal med pedagogiska uppgifter inom förskola och barnomsorg. Stipendierna kan sökas av enskilda lärare eller arbetslag.

Skolverket prioriterar ansökningar som är inriktade mot kompetensutveckling för små yrkesgrupper och mot områden som av särskilda skäl kräver en nationell samordning. Exempel på små yrkesgrupper är personal på skoldaghem, sjukhuslärare och personal med specifika pedagogiska uppgifter med inriktning mot arbetet med barn och ungdomar med behov av särskilt stöd.

Stipendiebelopp Stipendiebeloppet prövas i varje enskilt fall och kan uppgå till högst 15 000 kronor för en person eller 25 000 kronor för en grupp från en skola. Stipendiet betalas ut till ansvarig sökande person (ej till skola/kommun).

Ansökan Av ansökan skall fortbildningens syfte klart framgå. Det skall också framgå hur den sökta fortbildningen förväntas påverka undervisningen. Beskriv gärna om fortbildningen har koppling till verksamhet på Er skola med inriktning på elevers olika behov och förutsättningar. Särskild ansökningsblankett finns att hämta från webbplatsen. Från "Gå direkt till" välj "Bidrag och stipendier". Med ansökan skall även en beskrivning av fortbildningen/aktiviteten bifogas. Ansökan i två exemplar (original plus kopia) och beskrivning av fortbildningen i bilaga skall vara Skolverket tillhanda senast den **8 mars 2002**. Detta gäller under förutsättning att Regeringen beslutar att Skolverket får fördela och betala ut särskilda medel för individuellt motiverad fortbildning för lärare inom det offentliga skolväsendet (SKOLFS 1991:14). Ansökan skall skickas **med post** (ej fax).

Bidrag/Stipendier – Individuell fortbildning för lärare

Rektors yttrande viktigt	Rektor skall yttra sig om utbildningens betydelse för skolans utveckling och personalens kompetensutveckling. Rektors yttrande är viktigt vid bedömningen av ansökan. Om flera ansökningar skickas in från samma skola så ska de samordnas och skickas in gemensamt. Rektors prioritering av ansökan har också betydelse vid bedömningen. Om flera personer från en skola/institution söker enskilt stipendium för samma kurs eller aktivitet betraktas de sökande som en grupp och ansökan görs på en blankett.
Beslut om fördelning av medel	Beslut om fördelning av medel lämnas under maj 2002. Några förhandsbesked ges inte och Skolverkets beslut om fördelning kan inte heller överklagas.
Rapportering efter utbildningen	Det förutsätts att den som tar emot ett stipendium sprider sina kunskaper och erfarenheter från utbildningen i den egna skolan. Stipendiemottagare skall dessutom senast sex veckor efter genomförd utbildning skicka in en rapport till Skolverket. Rapportformuläret bifogas beslut om fördelning av medel.
Information	Skolverket Eva Engdell, tfn: 0770-78 3242 Gunilla Rahm, tfn: 0770-78 3359 Hans Krantz, tfn: 0770-78 3238
Webbplats	www.skolverket.se/studier/bidrag/stipendier_larare.shtml

■ Internationella Programkontoret skolstipendier

Syfte Internationella programkontoret delar ut stipendier för internationalisering i skolan. Syftet är att få ett internationellt perspektiv i skolan för både personal och elever.

Vem kan söka? Du som arbetar inom förskola, barnomsorg eller skola kan söka stipendium för att skaffa och utveckla internationella kontakter.

Tre alternativ

1. Planering av internationellt samarbete

Pedagogisk personal inom förskolan, skolan eller motsvarande inom barnomsorgen kan få stipendium för att ta kontakt med motsvarande verksamhet i ett annat land. Du kan besöka verksamheten eller ta emot besök i Sverige, det sistnämnda gäller endast länder utanför OECD. Syftet är att ni tillsammans kan planera för hur ni ska utveckla ert samarbete.

2. Fördjupning av internationellt samarbete

Du som arbetar inom förskola, skola eller barnomsorgen kan få stipendium för att genomföra olika typer av lärar- och/eller elevutbyten. Du kan söka stipendium för att besöka en utländsk verksamhet eller för att ta emot ett utländskt besök i Sverige. Det sistnämnda gäller enbart länder utanför OECD.

3. Konferensstipendium

Pedagogisk personal inom förskolan, skolan eller motsvarande inom barnomsorgen kan få stipendium för att åka på en internationell konferens. Du deltar aktivt genom att själv ex. leda en workshop eller hålla ett föredrag på konferensen. När du kommer hem delar du med dig av dina erfarenheter.

Nytt för denna ansökningsomgång är att Programkontoret avsatt en del av det totala stipendiemedlet till en särskild satsning på internationella projekt inom följande tre teman:

1. Internationella skolutvecklingsprojekt inom naturvetenskap och teknik. Detta i linje med den satsning som regeringen beslutat om, att stimulera utvecklingen av naturvetenskap och teknik i grundskolan, samt satsning på bioteknik. Mer information om vad som är på gång nationellt inom detta ämnesområde finns på webbplatsen www.skolverket.se.
2. Globaliseringsprojekt riktat mot u-länder. Fattigdomsbekämpning, medmänsklighet, förståelse, bekämpning av främlingsfientlighet, hållbar utveckling, kulturella skillnader, jämställdhet och demokrati är bara några exempel på begrepp som dyker upp.
3. Värdegrundsfrågor i ett internationellt perspektiv. Projekt inom demokrati, jämställdhet och antimobbingaktiviteter. Se också Utbildningsdepartementets särskilda satsning på antimobbingprojekt "Tillsammans", www.tillsammans.gov.se För information om olika aktiviteter inom värdegrunden runt om i världen, se webbplatsen www.skolverket.se.

Bidrag/Stipendier – Programkontorets skolstipendier

Rapportering	Du som har fått stipendium ska lämna en skriftlig rapport om din aktivitet, samt en enkel budgetredovisning. Senast sex veckor efter hemkomsten vill vi ha dessa här på Programkontoret. Ett rapportformulär kommer tillsammans med beslutet när du beviljats stipendium.
Pengar	Stipendierna ska användas för att betala resor och logi. De betalar inte vikariekostnader, lön, traktamenten eller måltider. Stipendium för fördjupning av internationellt samarbete kan endast beviljas om verksamhetens huvudman står för halva kostnaden för projektet. Stipendium för planering av internationellt samarbete samt Konferensstipendiet är däremot tänkta att täcka hela kostnaden för projektet. För det sistnämnda kan medel även sökas för att täcka eventuell konferensavgift.
Ansökan	Konferensstipendiet kan sökas löpande under året, men vi måste ha din ansökan minst 6 veckor före planerad aktivitet. Sista ansökningsdatum för Planering av internationellt samarbete och Fördjupning av internationellt samarbete är 1 april 2002. Observera att ansökningarna måste vara kompletta och inkomna till Programkontoret senast 1 april 2002 för att beaktas.
Information	Internationella programkontoret Box 22007 104 22 Stockholm Anders Johansson svarar på frågor: Tfn: 08-453 72 00 E-post: anders.johansson@programkontoret.se
Webbplats	www.programkontoret.se

■ **NORDPLUS- junior**

Syfte	Målet är att elever och lärare personligen ska få stifta bekant- skap med de andra nordiska ländernas kultur, och få en tillhörig- het till Norden.
Vem kan åka?	Du som är mellan 16 och 19 år och går i gymnasiet eller du som är lärare på gymnasiet kan få stipendium för att åka till ett annat nordiskt land och studera respektive undervisa.
Vad gör man?	Det går till så att skolor från olika nordiska länder avtalar med varandra om att samarbeta. Sedan kan några elever åka till den andra skolan i ett nordiskt land och vara där i 2 till 8 veckor. Lärare kan byta plats och undervisa i varandras klasser under en tid man kommer överens om.
Pengar	Eleverna får stipendium utöver sitt vanliga studiebidrag och lä- rare får stipendium utöver sin vanliga lön. Det går också att få bidrag för vikariekostnader för den tid läraren är borta. Rese- kostnader ersätts för billigaste kommunikationsmedlet.
Ansökan	Ansökan kan göras två gånger per år: 15 mars för höstutbyte och 1 oktober för vårutbyte.
Information	Internationella Programkontoret kontakta Anders Johansson E-post: anders.johansson@programkontoret.se Tfn: 08-453 72 00
Webbplats	www.programkontoret.se

■ Olof Palmes Minnesfond

Syfte

Fondens syfte är att genom stipendier och bidrag

- främja ungdomars möjligheter till internationellt utbyte och studier kring fred och nedrustning
- stödja arbetet mot rasism och främlingsfientlighet
- samt att på andra sätt verka för internationell förståelse och gemensam säkerhet.

I Olof Palmes anda skall alla slags projekt kunna komma i fråga, från avancerad forskning till enstaka enklare projekt.

Fonden vill stödja fackliga och kulturella utbyten mellan unga människor i olika länder, liksom studier och forskning med inriktning på fred, mänskliga rättigheter eller rasism för i första hand ungdomar i Sverige. Fonden kan också ge bidrag till skolans och ungdomsorganisationernas riksomfattande eller lokala initiativ.

Ansökan

För att söka stipendier skall en särskild ansökningsblankett användas. Blanketten kan laddas ner från fondens hemsida eller rekvideras från fondens sekretariat.

Projektbeskrivning, tidpunkt, antal deltagare, budget etc. skall framgå av blanketten. Hänvisning till bilagor godkänns inte. Däremot går det bra att sända in övrig relevant information som stöd för ansökan. Skicka endast kopior! Fonden har ingen möjlighet att återsända inskickat material.

I den mån fonden ger stipendier till studier ska de gälla fred och nedrustning, mänskliga rättigheter eller rasism.

Ca 6-7 veckor efter ansökningstidens utgång behandlar fondstyrelsen ansökningarna. Styrelsen tar ställning till ansökningarna vid ett och samma tillfälle. Man kan alltså inte få något förhandsbesked.

Omedelbart efter styrelsens sammanträde, meddelar vi dem som fått stipendier. De som inte fått stipendium har vi tyvärr ingen möjlighet att ge besked. Orsaken är det stora antalet ansökningar. En lista läggs dock ut på hemsidan så snart som möjligt efter fondstyrelsens beslut.

Det är fondens avkastning som delas ut. Av de ca 500 - 600 ansökningar som kommer till fonden vid varje ansökningstillfälle kan stipendier ges till ca 10 %. Den vanligaste stipendiesumman för enskilda sökanden ligger mellan 3 000 – 10 000 kronor, för organisationer mellan 20 000 - 30 000 kronor. I undantagsfall kan stipendier upp till 100 000 kronor beviljas.

Information

Olof Palmes Minnesfond
Box 836
101 36 Stockholm
Tfn: 08-677 57 90
E-post: palmefonden@palmecenter.se

Webbplats

www.palmefonden.org

■ Sidas resestipendium för praktik vid internationella organisationer

Syfte Stipendiet för praktik och utbildningstjänstgöring vid internationella organisationer är ett resestipendium avsett för obetald praktik inom områden som berör det svenska utvecklingssamarbetet. Det gäller främst:

- FN-systemets Internship Programme.
- EUs olika organ.
- Ev andra större internationella organisationer/NGOs med verksamhet i linje med Sidas mål. För internationella NGOs ska praktiken ske på huvudkontoret.

Stipendiet finansieras av Sida och administreras av Internationella programkontoret. Syftet med stipendiet är att få yngre akademiker intresserade av att söka framtida tjänster i internationella organisationer och därmed bidra till att öka antalet unga svenskar i internationell tjänst. Stipendium för praktik på svenska ambassader beviljas ej.

Vem kan söka ett resestipendium?

Riktat sig främst till akademiker som snart är färdiga med sin utbildning.

Grundkraven för att kunna söka ett resestipendium är följande:

- Du ska vara antagen till en praktikplats.
- Praktiken ska vara obetald och omfatta minst två månader.
- Stipendiet måste sökas före avresa. Stipendium beviljas **ej** i efterhand eller när du redan finns "på plats".
- Du ska vara svensk medborgare.

Hur söker man en praktikplats?

När du söker en praktikplats/internship vid en internationell organisation kräver de i regel att du nyligen ska ha avlagt akademisk examen eller befinner dig i slutfasen av dina universitetsstudier. Olika organisationer har olika åldersregler, maxålder är ofta 30 år.

Praktikplatsen söks direkt genom den aktuella organisationen. För all närmare information om praktikplatsen, förfrågningar samt ansökningshandlingar ska du alltid vända dig direkt till respektive organisation. Varken Sida eller Internationella programkontoret deltar i antagningsförfarandet.

En sammanställning av information om "Praktik och utbildningstjänstgöring i internationella organisationer" kan du hämta på Sidas webbsida. Observera att foldern även innehåller organisationer som inte berättigar till resestipendiet.

Belopp Maxbelopp för ett resestipendium är:

- 25 000 kr praktik utanför Europa.
- 20 000 kr inom Europa.
- 10 000 kr för Norden.

Bidrag/Stipendier – Sidas resestipendium

Ansökan Stipendiet sökes löpande under året och kan endast beviljas **en** gång.

Du ansöker på särskild ansökningsblankett för resestipendiet som du kan ladda hem från webbsidan.

Blanketten kan också beställas via telefon 08-453 72 23.

När du söker om ett resestipendium krävs att du bifogar ett intyg/antagningsbevis från organisationen, som

- bekräftar att du är antagen som praktikant/intern
- bekräftar att praktiken är obetald
- anger namn på organisationen och avdelningen
- anger praktiktidens omfattning

Intyget måste vara underskrivet och ska bifogas ansökan. Inga andra ansökningshandlingar eller betyg ska bifogas.

Efter hemkomsten Senast en månad efter hemkomsten ska du skicka en skriftlig rapport till Programkontoret. Den bör innehålla:

- en kort beskrivning av de arbetsuppgifter du haft
- en värdering av praktikplatsen

en utvärdering av din erfarenhet och vilken nytta du tror dig komma ha av den i framtiden

Information Internationella Programkontoret
Box 22007
104 22 Stockholm
Kontakta gärna oss på Internationella programkontoret för ytterligare information:
Margareta Svedlund
margareta.svedlund@programkontoret.se
Tfn: 08-453 72 23

Webbplats www.programkontoret.se

■ **Bidrag till skolhuvudmän för fortbildning av lärare för undervisning i olika ämnen på annat språk än svenska (SKOLFS 1993:17)**

- Syfte** Bidraget syftar till att främja internationaliseringen i skolan genom lärarfortbildning i främmande språk. Det skall ge lärare möjlighet att utbilda sig i främmande språk, så att de kan undervisa på främmande språk i andra ämnen än språk. Bidraget är alltså inte avsett för traditionell fortbildning av språklärare inom de egna språkämnen. Språklärare kan dock ansöka om bidraget för sin egen fortbildning när det gäller olika former av integrering av främmande språk i andra ämnen, där undervisningen i ett ämne helt eller delvis sker på ett främmande språk. Fortbildningen kan genomföras i form av språkkurser, både i Sverige och utomlands, eller genom lärarutbyten och vistelser vid utländska skolor eller institutioner.
- Bakgrund** Det internationella perspektivet är ett av de övergripande perspektiv som särskilt omnämns i läroplanerna för både det obligatoriska och frivilliga skolväsendet. Det internationella perspektivet i undervisningen är bland annat viktigt för att kunna se den egna verkligheten i ett globalt sammanhang, för att skapa internationell solidaritet och förbereda eleverna för ett samhälle med täta kontakter över kultur- och nationsgränser.
- Målgrupp** Målgrupp är lärare inom det offentliga skolväsendet och vid fristående skolor som står under statlig tillsyn. Viss prioritet ges åt de frivilliga skolformerna. Det är också av särskilt intresse att stödja lärare som undervisar på utbildningar med yrkesämnen.
- Bidrag** Bidraget kan utgå till kurskostnader samt till kostnader för resor och logi. Observera att Skolverket (i enlighet med SKOLFS 1993:17) högst kan bevilja lika stort bidragsbelopp som skolhuvudmannen själv bidrar med för fortbildningen och de medverkandes resor och logi. Skolverkets bidrag utbetalas till skolan eller skolhuvudmannen.
- Syftet med fortbildningen** Av ansökan ska fortbildningens syfte klart framgå. Det ska klart framgå hur språkkunskaperna kommer att påverka undervisningen i skolan. En skriftlig inbjudan eller en bekräftelse från skola, institution eller annan som står för fortbildning ska bifogas ansökan. Rektors eller skolchefs yttrande angående fortbildningen tillmäts stor betydelse vid Skolverkets bedömning av ansökan.
- Beslut om bidrag** Beslut om bidrag lämnas skriftligen. Förhandsbesked ges inte. Beslut om bidrag kan inte överklagas.
- Rapportering** Det förutsätts att bidragsmottagare sprider sina erfarenheter från fortbildningen i skolan. Bidragsmottagare ska dessutom senast sex veckor efter genomförd fortbildning insända en rapport till Skolverket. Ett rapportformulär bifogas Skolverkets beslut om bidrag.

Bidrag/Stipendier – Språkfortbildning

Ansökningstider och ansökningsformulär

Ansökan ska avse fortbildning som äger rum under 2002. Skolverkets formulär Ansökan om bidrag till skolhuvudmän för fortbildning av lärare för undervisning i olika ämnen på annat språk än svenska ska användas vid ansökan.

Obs! Ni ska bifoga en skriftlig inbjudan eller en bekräftelse från skola, institution eller annan som står för fortbildningen. Ofullständig eller ofullständigt ifylld ansökan beaktas inte. Ansökan ska skickas per post, inte faxas.

Bidrag fördelas löpande under år 2002

Ansökan och bilaga ska vara Skolverket tillhanda senast sex veckor före planerad fortbildning

Information

Skolverket
Enheten för ekonomistyrning
106 20 STOCKHOLM
Telefon 0770-78 32 00

Webbplats

www.skolverket.se/studier/bidrag/fortb.shtml

■ Svenska institutet

Svenska institutet (SI) är en statlig myndighet som har till huvuduppgift att sprida kunskap om Sverige i utlandet och att svara för utbyte med andra länder inom kultur, utbildning, forskning och samhällsliv i övrigt. SI producerar informationsmaterial om Sverige samt stöder eller medverkar vid presentationer av Sverige, svenskt samhälle och svensk kultur i andra länder. Institutet administrerar olika stipendieprogram för högre utbildning och forskning. Institutet stöder också undervisning i svenska och undervisning om Sverige vid utländska skolor. SI stöder även person- och erfarenhetsutbyte inom olika sektorer liksom kulturutbyte mellan svenska och utländska institutioner.

SI främjar och ger stöd till samarbete och utbyte inom utbildning och forskning mellan Sverige och andra länder

SI har ett stort antal stipendieprogram både för svenska studenter och forskare som vill forska eller studera utomlands samt för utländska studenter och forskare som vill studera eller forska i Sverige.

Av intresse för gymnasieskolan är bl a

Visbyprogrammet

Målet för Visbyprogrammet är att stärka samarbetet och förbindelserna mellan länderna i Östersjöområdet, Vitryssland och Ukraina på utbildningsområdet samt att öka förståelsen för varandras kulturer.

Stöd utgår för samarbete och utbyte mellan Sverige och ett eller flera av Östersjöländerna Estland, Lettland, Litauen, Polen och Ryssland (städerna S:t Petersburg och Moskva, länen Kaliningrad, Pskov, Novgorod, Leningrad, Murmansk, Moskva och Arkhangelsk, republikerna Karelen och Komi), samt Vitryssland och Ukraina.

Visbyprogrammet avser samarbete på samtliga utbildningsnivåer ovanför grundskolenivån. Programmet omfattar således även gymnasieskolan.

Visbyprogrammet avser studier och forskning inom i princip samtliga ämnesområden. Projekt och nätverk som inkluderar utbildnings- och forskningsinsatser i samarbete med näringsliv, offentlig förvaltning samt kultur- och mediasektorn ägnas särskild uppmärksamhet.

Stipendium kan sökas inom tre kategorier:

1. Projekt och nätverk.
2. Individuellt stipendium.
3. Stipendium för korttidsbesök.

För att få information om SI:s stipendieprogram för svenska studenter och forskare se SI:s stöd- & stipendiedatabas som finns på webbplatsen.

Information

Svenska institutet
Box 7434, 103 91 Stockholm
Tfn: 08-789 20 00
E-post: stip@si.se

Webbplats

www.si.se/studierSverige/1874.cs?dirid=27

■ Sällskapet för folkundervisningens befrämjande

Syfte SFUB kommer att dela ut stipendier åt lärare och skolledare som under år 2003 avser att resa utomlands antingen för språkstudier eller för andra studier av betydelse för undervisningen i svensk skola. År 2001 delades 3,6 miljoner kronor ut. Genomsnittsbeloppet var cirka 11 000 kr per stipendiat.

Vilka kan söka?

- För att kunna få stipendium krävs minst fem års tjänstgöring efter lärarexamen.
- Den som under något av de fem senaste åren fått stipendium från SFUB kan inte få stipendium en gång till förrän senare.

Om en grupp – normalt ej mer än fem – söker stipendium för samma ändamål, anges detta på ansökan under rubriken Sökande. De personliga ansökningarna från dem som ingår i gruppen insänds gemensamt med angivande av vem som är representant

Ansökan

Ansökningsblankett (som får kopieras) kan erhållas

- per post genom insändande av frankerat svarskuvert med sökandes namn och adress till SFUB, c/o Hans Hamber, Bullerholmsgränd 129, 127 40 Skärholmen
- per fax genom beställning på telefonsvarare 08-650 59 60 med angivande av namn och faxnummer inklusive riktnummer
- eller laddas ned från webbplatsen.

Ansökan inges per post till SFUB senast den 30 november 2002 (poststämpelns datum gäller). Den ska göras på den särskilda ansökningsblanketten, fullständigt ifylld. Den där ingående merit- och tjänsteförteckningen ska vara bestyrkt av två ojäviga personer. Bifoga vidimerad kopia av lärarexamensbetyget/lärarytbildningsbeviset, men sänd inte in tjänstgöringsbetyg etc.! Utförlig motivering och utförlig plan för studieresan ska medfölja ansökan. Stipendiaterna utses normalt tidigast i mars 2003. Den som önskar få besked om stipendium redan under januari ska inge ansökan senast den 1 november 2002 och markera med kryss i rutan för tidig ansökan.

Endast fullständiga ansökningar upptas till behandling.

Rapportering

Stipendiat är skyldig att efter studieresan inge reserapport.

Information

SFUB Sällskapet för folkundervisningens befrämjande
c/o Hans Hamber, Bullerholmsgränd 129, 127 40 Skärholmen
Tfn och fax 08-740 10 16
Tfn-svarare 08-650 59 60 (för beställning av information och ansökningsblanketter)

Webbplats

www.sfub.a.se

■ Utveckling av språkkompetens

Utveckling av språkkompetens är en del av Leonardo da Vinci – EUs program för yrkesutbildning och kompetensutveckling.

Syfte Målet är att utveckla flerspråkighet och ett mångkulturellt samhälle för samarbete inom utbildningsområdet. Inom projekten utvecklas verktyg och metodik för språk inom yrkesutbildning på samtliga nivåer.

Vem kan delta? För att den organisation som du är verksam i ska kunna driva eller delta i ett projekt som utvecklar språkkompetens krävs:

- ett samarbete mellan minst två länder, varav det ena måste vara ett EU-medlemsland
- att partnerskapet omfattar representanter från olika sektorer som t.ex. företag (särskilt små och medelstora), arbetsmarknadens parter och experter på undervisning i språk samt informations- och kommunikationsteknologi

Pengar Ett projekt kan få max 75 % av sina kostnader i bidrag från EU. De godkända kostnaderna får högst gå upp till 200 000 euro per år i max tre år.

Ansökan Nästa ansökningsdatum är troligtvis under oktober 2002. Se webbplatsen för mer information.

Information Internationella Programkontoret
Martina Pilling
martina.pilling@programkontoret.se
Tfn: 08-453 72 74

Webbplats www.programkontoret.se

■ CIU:s utbytesprogram

Två olika program

CIU driver två utbytesprogram:

- Sweden World Youth (SWY) – för dig mellan 17 och 23 år (se sid 22)
- Youth Partners in Development (YPD) – för dig mellan 21 och 26 år (se sid 24)

SWY och YPD är sex månader långa vardera. Programmen ska syfte stimulera till personlig utveckling samt ge internationella erfarenheter och respekt för ens egen och andras kultur. Som deltagare tillbringar du tre månader i ett utbytesland och tre månader i Sverige, i en liten eller medelstor kommun. Under hela programmet bor du i en värdfamilj tillsammans med en deltagare från värdlandet och arbetar i något lokalt utvecklingsprojekt, på en skola, inom jordbruk eller med miljö. Ansvarig för programmen under utlandsfasen är CIU:s samarbetsorganisationer.

Att delta i SWY eller i YPD kostar 11 000 kronor, varav minst 3 000 ska samlas in från sponsorer (resterande finansieras av Sida). I överenskommelsen med sponsorerna ingår att göra en motprestation i form av t.ex. en föreläsning eller en artikel efter programmets slut. Inga särskilda meriter behövs för att delta i programmen. Vid rekryteringen utgår vi i huvudsak från de sökandes personliga egenskaper.

SWY och YPD innebär inte bara en resa. Programmen är en utbildning för livet – om dig själv, om människor från andra kulturer och om våra olika levnadsförhållanden och synsätt.

Information

Centrum för Internationellt Ungdomsutbyte
Kungsgatan 74, 111 22 Stockholm
Tfn: 08-20 19 80
Fax: 08-20 35 30
E-post: info@ciu.org

Webbplats

www.ciu.org

■ Sweden World Youth (SWY)

Syfte

Projektet Sweden World Youth, SWY är ett utbildnings- och utvecklingsprogram som ingår i Centrum för Internationellt ungdomsutbyte, CIU's verksamhet att skapa möjligheter för ungdomar att få en internationell erfarenhet. Programmet ger ungdomar i åldern 17-23 år en möjlighet till en unik upplevelse och erfarenhet. Utbyte sker mellan Sverige och länder i Afrika, Asien och Latinamerika och omfattar sex månader. Ungdomarna tillbringar hälften av tiden i Sverige och hälften av tiden i utvecklingslandet. Projektet finansieras till största del av Sida. SWY har pågått sedan 1993 och bygger på en modell från Kanada där en utbytesorganisation i 35 år har arbetat med liknande utbytesprogram med upplevelsebaserad inläring som metod.

Sweden World Youths mål är att genom möten med andra kulturer vidga ungdomars referensramar så att de kan förstå sig själva, andra människor och de samhällen vi lever i. Metoder som väljs ska stimulera till personligt utveckling där nyckelordet är reflektion genom dialog.

Projektet syftar inte bara till utveckling och förståelse hos ungdomarna som deltar.

SWY involverar även värdfamiljer, arbetsplatser, kommuner, föreningar, organisationer och olika samhällsinstitutioner. På så sätt blir hela lokalsamhället delaktigt i det interkulturella utbytet. Det ger effekter i form av kraftigt höjd medvetenhet hos alla som på ett eller annat sätt kommer i kontakt med projektet.

Grupp och parkamrat

En grupp utgörs av 14-16 ungdomar, hälften från Sverige och hälften från utbyteslandet. Varje deltagare tilldelas en parkamrat från utbyteslandet, med vilken både arbete och fritid delas under hela projektets gång. Stor geografisk spridning vid rekryteringen av deltagare samt sammansättningen av ungdomar med olika social bakgrund, erfarenheter och personlighet, ger en dynamisk grupp med stora möjligheter till kunskapsutbyte deltagarna emellan. Detta, liksom det nära samarbetet med parkamraten, ställer också stora krav på kommunikationsförmåga, flexibilitet och samarbetsvilja samt ger övning i att hantera konflikter.

Värdfamilj och värdkommun

Under programmets gång är gruppen verksam i en värdkommun i vardera landet. Ungdomarna bor parvis, en svensk och en från utbyteslandet, i värdfamiljer. Värdfamiljen är en viktig komponent till det helhetsperspektiv som SWY erbjuder. Att bo i en familj är en möjlighet att uppleva ett lands vanor och seder på nära håll. För värdkommunen kan projektet bli en spännande, lärorik och utvecklande erfarenhet för alla berörda. Kommuninvånarna får en möjlighet att delta i ett unikt projekt där människor från olika kulturer och bakgrund lär sig förstå och respektera varandra. Detta kan leda till en mer utbredd strävan efter ökad rättvisa, respekt och jämlikhet för alla människor, samt växande engagemang och uppmuntran till att ta en aktiv och beslutande roll i lokalsamhället.

Utbytesprogram – CIU/Sweden World Youth

Ansvarsfördelning	Varje grupp har två handledare, en från varje land. Handledarna ansvarar för aktiviteterna under vistelsen. Vi på CIU:s kontor som jobbar med SWY och den svenska handledaren, tillsammans med värdkommunen, ansvarar för att den svenska delen av programmet skall bli så intressant och lärorik som möjligt. SWY har ett avtal med en organisation i utbyteslandet som ansvarar för att utbytet genomförs på bästa sätt där. Under hela programtiden uppmuntras deltagarna att ta egna initiativ för att kunna påverka programmets innehåll och för att utvecklas på ett personligt plan.
Arbete	Tre till fyra dagar i veckan tillbringas på en så kallad arbetsplacering. I varje värdkommun förbereds arbets- och utbildningsplatser av volontärarbetskaraktär för varje par i programmet. Arbetsplaceringen skapar förståelse för vikten av en viss verksamhet i samhället samt skapar kontakt med människor. Den ska även ge deltagarna en viss praktisk färdighet. Exempel på arbetsplaceringar är lantbruk, skolor, vårdinrättningar, daghem, ungdomsgårdar, servicehus, ungdomsprojekt eller andra arbetsplatser där chansen är stor att skapa direktkontakt med aktiva människor på lokalorten, unga som gamla.
Utbildningsdag	En dag i veckan är avsatt för utbildning, som planeras och förbereds av deltagarna parvis, med stöd av handledarna och värdkommunen. Utbildningsdagen har till uppgift att ytterligare fördjupa kunskapen och ge en helhetsbild av det samhälle man bor i. Helgerna ägnas åt samvaro med värdfamiljen, men kan också innefatta olika gruppaktiviteter.
Deltagarkrav	Deltagaren ska bidra med en egeninsats på 11 000 kr till programmet. Minst 3 000 kr av denna summa skall deltagaren samla in genom sponsring. Att själv söka pengar genom sponsring garanterar deltagarens intresse och ansvar för programmet samt att den kunskap som inhämtas i programmet förs vidare. I utbyte mot en summa pengar lovar deltagaren sin sponsor att vid sin hemkomst göra en avtalad motprestation. Som sponsor innebär detta en enorm möjlighet att stötta en personlig prestation och samtidigt få utdelning i form av positiv marknadsföring och goodwill gentemot ungdomar och deras egna initiativ.
Efter utbytet	Vad förväntas av deltagarna efter det att de kommit hem? Programmet slutar inte i och med att själva utbytesfasen av programmet är klar. Nu tar de sponsoruppdrag vid som deltagaren åtagit sig före utbytet. Två månader efter utbytet samlas också alla svenska deltagare och handledare för en uppföljningshelg. Till detta tillfälle skall varje deltagare producera en slutprodukt som skall spegla upplevelsen och behållningen av utbytet. Här ges också tips och idéer om hur man kan fortsätta att engagera sig i andra projekt och organisera sig samt sätt att utveckla sina nyvunna kunskaper.
Frågor och information	Centrum för Internationellt Ungdomsutbyte Kungsgatan 74, 111 22 Stockholm, tfn: 08-20 19 80 Kontakta Lars, e-post: lars.lindberg@ciu.org eller Stefan, e-post: stefan.holmgren@ciu.org
Webbplats	www.ciu.org/program/swy.html

■ Youth Partners in Development (YPD)

- Syfte** YPD är ett sex månader långt internationellt program, startat av FN, som börjar en gång per år i månadsskiftet juni/juli. Programmet syftar till att ge kunskap om Förenta Nationerna och om metoder för samarbete över kulturgränser. YPD ger dig internationella erfarenheter samt ökad respekt, förståelse och tolerans för din egen och andras kultur och samhällsstruktur. YPD består av en tremånadersfas i ett annat land och en tremånadersfas i Sverige, i en liten eller medelstor kommun. YPD genomförs för närvarande med Paraguay och Nepal. Under hela programmet bor du och en deltagare från värdlandet tillsammans i en värdfamilj och arbetar i något lokalt utvecklingsprojekt, med undervisning, inom jordbruk- och miljö eller inom ungdomsverksamhet. Utöver projektarbetet ägnas också viss tid åt utbildning och studiebesök. Du kommer att informera om programmet, om dina upplevelser och om FN:s verksamhet i företag, föreningar och på skolor. I programmet ges också utrymme att självständigt driva egna projekt tillsammans med den ansvariga i värdlandet eller i värdkommunen. Inriktningen på projektet avgör du själv men kan till exempel vara en utställning, informationsinsatser eller arrangemang av seminarier. YPD är uppbyggt så att du som deltagare ska få så nära kontakt som möjligt med de nya förhållanden du möter i utbyteslandet och i värdkommunen. Programmet erbjuder dig och din parkamrat en lärorik och intensiv miljö men kräver att ni tillsammans tar egna initiativ och stort eget ansvar.
- För att delta** Att delta i YPD kostar 11 000 kronor, varav minst 3 000 skall samlas in från sponsorer. I överenskommelsen med sponserna ingår att efter programmets slut göra en motprestation, i form av t.ex. en föreläsning eller en artikel. CIU betalar resa, utbildning, försäkring, uppehälle och fickpengar under hela programmet. YPD är ett Sida-finansierat program. Varje år rekryteras 14 deltagare till YPD. Inga särskilda meriter behövs för att söka utan viktigast är dina personliga egenskaper och dina motiv för att delta i programmet. Sista ansökningsdatum till YPD är den 15 mars.
- Information** Centrum för Internationellt Ungdomsutbyte
Kungsgatan 74, 111 22 Stockholm
Kontakta projektledare Katrin Essén tfn: 08-20 19 80,
katrin.essen@ciu.org
- Webbplats** www.ciu.org/program/ypd

■ Lions Clubs ungdomsutbytesprogram

Syfte	Lions Clubs Internationals ungdomsutbytesprogram är byggt på Lionismens första syfte – Att skapa och upprätthålla en anda av samförstånd mellan jordens folk. Programmet antogs officiellt 1961 och har som mål att skapa bättre internationell förståelse bland världens ungdom. Tack vare våra klubbars medverkan har drygt 60 000 ungdomar och värdfamiljer upptäckt att inga kommunikationsproblem existerar när man låter hjärtat tala. Lions utbytesprogram framhåller värdet av att deltagarna får lära känna hur man lever i ett annat land. Det arrangeras inte i syfte att erbjuda tillfälle till semester, studier eller arbete. Utbytarna arrangeras oftast av enskilda klubbar eller zoner, men är i högsta grad en angelägenhet för distrikt och multipeldistrikt.
Vad är internationella ungdomsläger?	Lions i många länder arrangerar läger för att ge ungdomar från olika länder tillfälle att träffas under vänskapliga former. Utbytet, som erbjuder strukturerade kulturella program, varar från två till sex veckor och inkluderar ofta vistelse i en värdfamilj omedelbart före eller efter lägret.
Vem kan utses till utbytesstipendiat?	Ungdomar i åldern 17-21 år, vid lagrets början, (avvikelser se resp läger), som är intresserade av att lära sig mer om andra länder och är villiga att dela med sig av sin egen kultur, har tillfälle att delta. Deltagarna måste känna till att de kommer att betraktas som ambassadörer för sin egen familj, Lions sponsorklubb, sin kommun och sitt land. De bör ha goda språkkunskaper och vara intresserade av värdlandets historia, seder och bruk.
Hur finansieras besöket?	Sponsorklubben betalar resan tur och retur samt försäkring om separat sådan erfordras. Det förekommer också att kostnaderna delas mellan sponsorklubben och utbytesstipendiats familj om kostnaderna är stora som t ex för resorna till USA, Indien, Japan, Peru, Sydafrika och Australien/Nya Zeeland. Utgifterna i värdlandet står värdklubben respektive värdfamiljen för. Deltagarna bör dock ha med sig ca 500 kr per vecka för personliga utgifter.
Vilka länder deltar i utbytesprogrammet?	Av broschyren framgår med vilka länder vi har utbyte nästkommande år.
Information	Särskild broschyr finns att ladda ner från webbplatsen. Barbro Bergström E-post: barbro.016481550@telia.com
Webbplats	www.lions.se/lager.html

■ Folke Bernadottes Minnesfond

- Syfte** Stiftelsen Folke Bernadottes minnesfond har till ändamål att understödja enskilda personer och organisationer i deras strävanden till internationell förståelse. Genom stipendium från fonden bereds ungdom möjlighet att stifta bekantskap med kulturella, ideella och sociala förhållanden i andra länder.
- Vad** Stipendium ges i form av bidrag till utlandsresor. Stort avseende fästs vid den sociala funktionen och ett ömsesidigt utbyte av erfarenheter. Utbytet - redan påbörjat eller planerat - skall tydligt framgå av ansökan. Stipendium ges även för deltagande i läger och för volontärarbete.
Stipendium ges inte för personlig utbildning, såsom deltagande i yrkesinriktade seminarier eller konferenser, gymnasiala eller akademiska studier, praktisk yrkesutbildning, språkstudier, betygsarbeten eller resor i samband med en utbildning.
Stipendium utgår inte för resor i Sverige eller till Danmark, Finland eller Norge. I undantagsfall ges stipendium för resor till Sverige inom ramen för ett utbyte med biståndsländer eller de nya demokratierna i Östeuropa.
- Vem** Stipendium kan sökas av organisationer och enskilda personer företrädesvis inom föreningsverksamhet. Organisationernas avlönade personal står utanför stipendiegivning. Övre åldersgräns är 35 år.
- Ansökan** Stipendium söks på särskild blankett. Observera att separat ansökan måste inlämnas för varje enskild resa. För att ansökan skall beaktas måste formuläret vara ifyllt i sin helhet. För grupper skall deltagarnas antal och gruppens ålderssammansättning anges på blanketten; dessutom skall en detaljerad namnlista med åldersuppgift bifogas.
Enskild ansökan skall stödjas av två skriftliga rekommendationsbrev. Vid föreningstillhörighet skall det ena rekommendationsbrevet komma från föreningen.
Ändring av i ansökan uppgivet ändamål, antal deltagare vid kollektivansökan, resmål eller tidpunkt för resan skall godkännas av stiftelsen. Stiftelsen förbehåller sig rätten att återkräva belopp som utbetalats på grundval av felaktiga uppgifter.
- När** För resor där avresa planeras mellan 1 maj och 30 november ska ansökan vara kansliet tillhanda senast 15 februari.
För resor där avresa planeras mellan 1 december och 30 april ska ansökan vara kansliet tillhanda senast 15 oktober.
Besked om tilldelat stipendium lämnas vanligtvis tidigast i slutet av april respektive slutet av november. Stipendium beviljas inte för resor som ägt rum före ansökningstillfället. Endast sökande som erhållit stipendium får meddelande om utgången av sin ansökan.

Utbytesprogram – Folke Bernadottes Minnesfond

Rapport En skriftlig rapport skall insändas till stiftelsen inom 3 månader efter avslutad stipendieresa.

Information Folke Bernadottes Minnesfond
Box 24009, 104 50 Stockholm
Tfn: 08-662 25 05

Webbplats www.come.to/folke.bernadotte.minne

■ Rotarys ungdomsutbyte

Ettårsutbyte

Vi arbetar ideellt för en ökad förståelse mellan människor världen över. Därför kan du vara säker på att du blir väl omhändertagen som utbytesstudent hos oss.

Vi hjälper till och förbereder dig inför din resa. Vår programavgift, dvs den delen av kostnaden som studenterna får betala själva, är förhållandevis mycket låg, vilket beror på våra ideella insatser.

Rotary ger dig en unik trygghet eftersom den lokala rotaryklubben tar hand om dig och ser till att du trivs med skolan och familjen.

Utbytesländer 2002-2003 är Brasilien, Indien, Japan, Kanada, Mexiko, Nya Zeeland, Sydafrika, USA och Europas länder.

Du kommer att ha en kontaktperson i klubben som du kan vända dig till i alla situationer. Du får chansen till en mängd olika aktiviteter genom rotaryklubbens kontakter. Vi ordnar bland annat träffar med andra utbytesstudenter. Ni kommer att ha mycket gemensamt som ungdomar i ett främmande land. Vi ordnar även en del resor i ditt nya land.

Dina värdfamiljer är utvalda för att ge dig ett så trivsamt utbytesår som möjligt. Som familjemedlem kommer du snabbt in i språket, oftast anordnas även en språkkurs på plats.

Utbytesåret 2002-2003 är priset 26 000 – 31 000 kronor. Sista ansökningsdag 15 oktober.

Sommarutbyte inom Europa

Vill du lära känna en annan kultur, ett språk och en familj? Vill du även visa upp ditt land och din hemort för din utbyteskamrat? Då kan sommarutbytet vara något för dig.

Stiftelsen Rotarys Ungdomsutbyte organiserar varje sommarutbyten inom Europa. Utbytet går ut på att du tillbringar två-tre veckor tillsammans med en jämnårig kamrat och dennes familj. Därefter tar din familj på motsvarande sätt emot din nyvunne vän i Sverige och du får chans att visa upp din hemort och vår svenska kultur. Utbytet kan förstås även inledas i Sverige och avslutas utomlands. Upplägget bestämmer du och din utbyteskamrat.

Sommarutbytet vänder sig i första hand till ungdomar i gymnasieåldern och i grundskolans högre klasser. Alla är välkomna att söka, såväl barn till rotarymedlemmar som andra.

Kostnaden för utbytet består av en anmälningsavgift om 300 kr, resekostnader och fickpengar. Familjer vars barn deltar i utbytet står för kostnader för uppehälle för båda utbyteskamraterna under tiden de är värdar.

Sista ansökningsdag är den 15 januari. Skicka gärna in ansökan tidigare, så ökar dina chanser att bli antagen.

Utbytesprogram – Rotarys ungdomsutbyte

Sommarutbyte utanför Europa

Vill du lära känna en främmande kultur, ett språk och en familj? Vill du även visa upp ditt land och din hemort för din utbyteskamrat?

Sommarutbytet ger mycket mer än en språkresa!

Utbytet är öppet för ungdomar mellan 15 och 19 år. Alla är välkomna att söka, såväl barn till rotarymedlemmar som andra.

Stiftelsen Rotarys Ungdomsutbyte organiserar varje år sommarutbyten med bl a Brasilien, Kanada, Sydafrika och USA. Utbytet i Kanada och USA går ut på att du där tillbringar fyra veckor tillsammans med en jämnårig kamrat i dennes familj. Därefter tar din familj på motsvarande sätt emot din nyvunne vän i Sverige, och du får chans att visa upp din hemort och vår svenska kultur. Under utbytet i Brasilien och Sydafrika tillbringar du sex sommarveckor utomlands och tar emot din gäst under sex veckor över jul och nyår, för att han eller hon ska få chans att uppleva vår vinter.

Kostnaden för utbytet består av en programavgift (för år 2002 är den 10 500 kr), vilken inkluderar resekostnader och försäkring. Dessutom står du och din familj för fickpengar. Familjer vars barn deltar i utbytet står för kostnader för uppehälle för båda utbyteskamraterna under tiden de är värdar.

För ungdomar som åker till USA och Kanada sker avresan den 14-17 juni. Återresa till Sverige äger rum ca fyra veckor senare och hemresa för de kanadensiska och amerikanska ungdomarna runt mitten av augusti. Resor till och från Brasilien och Sydafrika bokas efter samråd mellan utbytesfamiljerna. Efter utbytet ska du skriva och skicka in en reserapport till Rotarys kontor i Stockholm.

Sista ansökningsdag är den 15 januari.

Skicka gärna in ansökan tidigare, så har du större chans att bli antagen.

Övrigt

Se webbplatsen för information om Georgiastipendiet, för studier i USA. Åldersgräns 18-24 år.

Information

Stiftelsen Rotarys Ungdomsutbyte
Kvarngatan 14
118 47 Stockholm
Sweden
Fax: 08-644 52 42
E-post: youthexchange@rotary.se

Webbplats

www.rotary.se/youthexchange/

■ Ungdomsutbyte Sverige - Zimbabwe

Är du nyfiken och intresserad av hur unga människor i syd lever och tänker? Vill du se och uppleva södra Afrika, samt uppleva din egen kultur och vardag genom andra glasögon? Är du intresserad av mänskliga rättigheter?

Forum Syd har ett eget ungdomsutbytesprogram öppet för unga mellan 18 och 25 år som är aktiva i en förening eller organisation. Utbytet sker i samarbete med organisationer och ungdomar i Zimbabwe under temat mänskliga rättigheter.

Under en månad får du möjlighet att resa runt, se landsbygd och stadsliv, historiska platser, svenska biståndsprojekt och organisationer som arbetar med mänskliga rättigheter tillsammans med en svensk counterpart (pärkamrat) från Zimbabwe. På motsvarande sätt får din counterpart tillsammans med dig sedan möjlighet att lära känna Sverige under en månads tid.

Egeninsatsen är 9000 kronor och inkluderar program både i Sverige och Zimbabwe, kost och logi samt resan.

Information Forum Syd
Box 15407
S-104 65 Stockholm
Linda Säll, tfn 08-506371 27
linda.sall@forumsyd.se

Webbplats www.forumsyd.se

■ Ungdomssamarbete inom Barents- och Östersjöregionen

Syfte Stöd kan ges till ungdomars utbytes- och samarbetsprojekt i Barents- och Östersjöregionen. Syftet med stödet är att uppmuntra det internationella engagemanget hos ungdomar i Barents- och Östersjöregionen genom att ge förutsättningar för ömsesidiga samarbetsprojekt som bygger på gemensamma intressen. Stöd kan inte utgå för projekt som endast omfattar de nordiska länderna.

Stöd kan ges till Stöd kan ges till multilaterala utbyten och kontakter, skapande av nya nätverk och samarbeten mellan ungdomar och ungdomsledare/arbetare, utveckling av erfarenhets- och informationssamarbete med särskild betoning på samverkan över Internet och utveckling av system för datorstödd utbildning samt projekt som inte på annat sätt kan få stöd genom existerande utbytes- eller vänortsprogram. Stöd kan också ges till projekt som innebär att ungdomar, ungdomsorganisationer eller ungdomsledare/arbetare i Barentsregionen skapar och utvecklar kontakter med andra regioner i Europa. Projekt som omfattar minst tre länder prioriteras.

Vem kan söka/inte söka Stöd kan sökas av ideella organisationer/föreningar i Sverige, främst ungdomars egna organisationer. Även en nybildad ungdomsgrupp kan stå som sökande i samverkan med en befintlig ideell eller offentlig organisation. Bidrag kan inte sökas av enskilda personer eller skolklasser.

Ansökan Senast 7 juni. Ansökningshandlingar beställs från Ungdomsstyrelsen tfn 08-462 53 50 eller hämtas från webbplatsen.

Information Ungdomsstyrelsen
Box 17801
118 94 Stockholm
Roger Johansson
Tfn: 08-462 53 77
E-post: roger@ungdomsstyrelsen.se

Webbplats www.ungdomsstyrelsen.se/internationellt

■ Ungdomsutbyte med Sida-bidrag

Syfte Från hösten 2001 till och med 2004 prövas ett nytt utbytesprogram med Sida-bidrag i samverkan med bl.a. Ungdomsstyrelsen. Med bidraget vill Sida ge nya yrkes- eller intressegrupper, organisationer och föreningar chansen att upptäcka och samarbeta med utvecklingsländer med inriktning på erfarenhetsutbyte och ömsesidighet. En grupp i Sverige planerar, genomför och utvärderar utbytet tillsammans med en systergrupp i ett utvecklingsland.

Vem kan söka/inte söka Programmet vänder sig främst till dem som saknar tidigare erfarenhet av utbyte med utvecklingsländer eller aktivt engagemang inom internationellt utvecklingssamarbete. Deltagarna ska ha fyllt 18 år. Utbytet ska pågå minst två veckor i varje land och vara genomfört inom loppet av 12 månader. Bidraget är ett schablonbidrag, lika för alla, beräknat på antalet deltagande utbytespar (f.n. ett basbelopp/par) och som i första hand ska täcka kostnader för resor och uppehälle. Svenska Kommunförbundet (genom dotterbolaget SALA IDA) och Ungdomsstyrelsen är två av de organisationer som förmedlar bidraget.

Ansökan Kan göras löpande under året. Ansökningshandlingar beställs från Ungdomsstyrelsen tfn 08-462 53 50 eller hämtas från bägge webbplatserna nedan.

Information	Ungdomsstyrelsen Box 17801 118 94 Stockholm	SALA IDA AB 118 82 Stockholm
	Kontakta Johan Lycke Tfn: 08-462 53 68 E-post: johan@ungdomsstyrelsen.se	Kontakta Margareta Gustafsson Tfn: 08-452 75 23 E-post: margareta.gustafsson@swecom.se

Webbplats www.ungdomsstyrelsen.se/internationellt eller www.salaida.com

■ Den Globala Resan

Syfte	Att ge verksamma lärare och skolledare direkta upplevelser och erfarenheter genom seminarier förlagda till Sidas samarbetsländer och därigenom stärka undervisningen när det gäller globala utvecklingsfrågor. Satsningen genomförs under en tioårsperiod.
Övergripande mål	Att bidra till utveckling av gymnasieskolors undervisning i internationella frågor, så att samtliga program har som mål att arbeta med internationalisering och att det är en självklar del av undervisningen.
Studier i fält	En studie i fält genomförs i intressegrupper och med stöd av tolkar. Gemensamma och regelbundna seminarier följer upp och ger utrymme för diskussion och erfarenhetsutbyte. Det kommer också att erbjudas möjlighet att bo hemma hos familjer. Studiebesök på någon form av biståndsprojekt tillhör också programmet. Boende sker under relativt enkla men välordnade och hygieniska förhållanden.
Deltagare	Seminarierna är tänkta för två lärare och en skolledare (motsvarande) från varje gymnasieskola, oavsett program. Det är skolans utveckling när det gäller internationalisering som prioriteras och inte enskilda deltagares. Antalet deltagare per seminarium blir mellan 20 och 25.
Ekonomi	Den totala kostnaden per deltagare beräknas till cirka 25 000 kronor vilket inkluderar förberedelser, uppföljning samt studier i fält. En egenavgift på 6 000 kronor per deltagare tas ut (7 000 kronor för Namibia). Deltagarna måste dock själva stå för sina resor, mat och uppehälle vid förberedelse- och uppföljningsträffarna i Sverige samt för personlig utrustning, försäkringar och vaccinationer under vistelse i fält.
Genomförande	Längden på fältstudien kommer att vara 17-20 dagar. Tre tvådagers seminarier kommer att vara obligatoriska som förberedelser och efterarbete till seminariet. Ett aktivt deltagande före, under och efter seminariet är en förutsättning för ett bra resultat.
Uppföljning	Parallellt med förberedelser och studier i fält utvecklar deltagarna i skolgrupper ett framtidsdokument för den egna skolan. Detta dokument ligger till grund för en diskussion om hur våra erfarenheter kan användas i våra skolors internationaliseringsarbete.
Hur går man tillväga?	Vilka regioner som är aktuella redovisas på webbplatsen
Information	De regionala kontaktpersonerna, se baksidan på detta häfte.
Webbplats	www.DenGlobalaSkolan.com

■ **Kontakter i världen**

Här hittar du listor med adresser till skolor och tillhörande organisationer och myndigheter världen över. Du hittar även databaser för skolor som önskar kontakt med andra skolor.

Webbplats www.skolverket.se/inter/lankar/kontakter.shtml

■ **AFS**

AFS kan erbjuda:

- Skolprogram
- Individuell familjevistelse
- AFS Volontärprogram
- Språkkurser
- Lärarprogram
- Ungdomskurser
- Praktikplatser i Europa
- Grupprogram mm

Webbplats www.afs.se/utbyte/index.html

■ **M@gister Björks internettips**

Innehållsrik webbplats med bl a förslag till utlandskontakter.

Webbplats www2.kalmar.se/bergavik/magister/

■ **Life-Link Friendship-Schools**

En organisation som förmedlar kontakter för att starta vänskolesamarbeten.

Webbplats www.life-link.org

■ **Föreningen för utvecklingsfrågor**

Förmedlar praktikplatser på organisationer och institutioner/myndigheter som på ett eller annat sätt arbetar med utvecklingsfrågor. Endast för universitetsstuderande.

Webbplats www.algonet.se/~fuf/

■ **MFS-stipendier**

Sidas program för mindre fältstudier. Endast avsett för högskolestuderande. Faktablad kan beställas från Sida. Ansökan om MFS-stipendium ställs direkt till MFS-ansvarig på respektive högskola/universitet.

Webbplats www.sida.se

■ **Stora fondboken 2001/02**

Förteckning med 6 200 fonder. 992 sidor, 650 kronor

Webbplats www.sosab.se/

- Webbplats**
- **KK-stiftelsen**

KK-stiftelsen vill sprida resultat och erfarenheter från mer än 1200 avslutade och pågående projekt till omvärlden. Därför kommer man under den närmsta framtiden att skapa mötesplatser och nätverk som gynnar både informations-spridning till omvärlden och erfarenhetsutbyte mellan projekt.
www.kks.se
  - **My Tellus**

Stipendieförteckning, tips för ansökan mm.
www.mytellus.com/mytellus/orbis.nsf/map
  - **Global Grants**

Sökfunktion bland 30 000 fonder. Avgiftsbelagd. Kan testas gratis.
www.globalgrant.com/swe/index.html
  - **Fondfakta**

Avgiftsbelagd sökfunktion.
www.stipendier.nu/
  - **Skandinavisk Stipendie Information**

Avgiftsbelagd sökfunktion.
www.stipendieinfo.se/index.htm
  - **Stipendieguiden**

Stor förteckning över stipendier.
www.syoguiden.com/
  - **Stipendiehandboken**

En bok om hur ansökan kan skrivas och hur den bedöms med exempel från ungdomsverksamhet. Även om hur fonder och stiftelser styrs.
Av Lennart Elbe och Rune Nilsson.
Förlags AB Björnen, 2000, tfn och fax 0243-605 00
E-post: be@bjornen.se